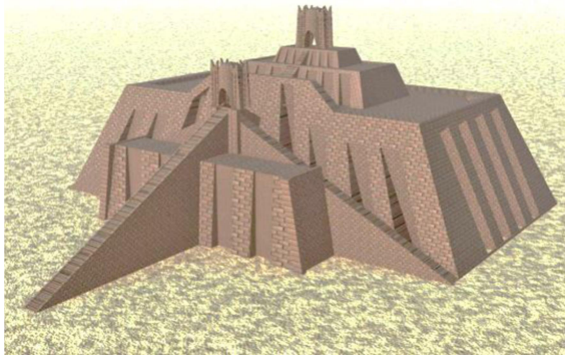

Zadanie 1. (4 p.)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej w wyznaczone miejsca wpisz nazwy kultur, z których pochodzą prezentowane przedmioty. Odpowiedzi wybierz spośród przykładów znajdujących się pod zdjęciami. Jedna z nazw nie pasuje do żadnej ilustracji.

Źródło: <https://zpe.gov.pl/a/w-kregu-najstarszej-cywilizacji>

Źródło: <https://www.polityka.pl/>

A. _____

B. _____

Źródło: <https://zpe.gov.pl/>

Źródło: <https://zpe.gov.pl/>

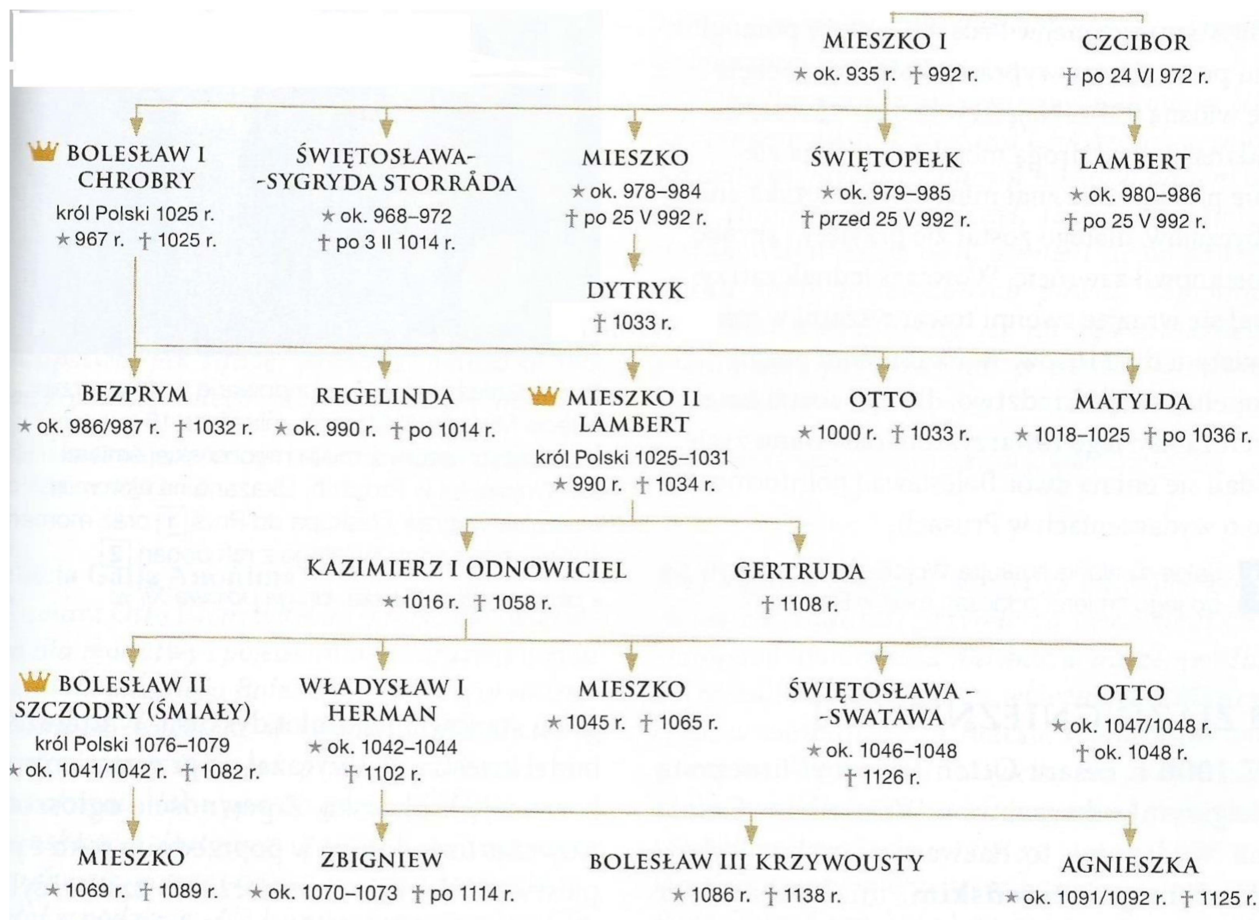
C. _____

D. _____

- kultura rzymska,
- kultura egipska,
- kultura hebrajska,
- kultura Mezopotamii,
- kultura grecka.

Zadanie 2. (5 p.)

Na podstawie poniższego fragmentu tablicy genealogicznej pierwszych Piastów oraz wiedzy własnej, napisz które zdania (1-5) są prawdziwe lub fałszywe. Wpisz przy każdym zdaniu znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/ Fałsz).

Źródło: *Zrozumieć przeszłość 1*, Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, Nowa Era, s. 79.

	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Czcibor był stryjem Bolesława I Chrobrego.		
2.	Bolesław II Szczodry był bratankiem Gertrudy.		
3.	Mieszko (syn Bolesława II Szczodrego) i Zbigniew byli rodzeństwem.		
4.	Bolesław III Krzywousty był prawnukiem Bolesława I Chrobrego.		
5.	Dwóch synów Kazimierza I Odnowiciela było władcami Polski.		

Zadanie 3. (2 p.)

Wpisz znak „X” we właściwej kolumnie tabeli obok zdań prawdziwych dotyczących legend związanych z początkami rodu Piastów.

	Zdanie	Prawda
1.	Legenda o Piaście pojawiła się po raz pierwszy w kronice Galla Anonima.	
2.	Rzepicha była żoną Siemomysła.	
3.	Pierwszym historycznym władcą Polski był Lestek.	
4.	Piast miał syna Siemowita.	
5.	Postrzyżyny były słowiańską uroczystością związaną z zaślubinami.	

Zadanie 4. (4 p.)

Na podstawie ilustracji i własnej wiedzy uzupełnij zdania o brakujące informacje.

Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl>

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wik>

Powstanie, z którym związane są powyższe ilustracje miało miejsce w a. _____ roku. Jego naczelnikiem był b. _____, który w Krakowie złożył uroczystą przysięgę całemu narodowi. W zwycięskiej bitwie pod c. _____ szczególne zasługi mieli d. _____ - chłopci, którzy zdobyli armaty wroga i rozbili część piechoty rosyjskiej.

Zadanie 5. (3 p.)

Do zamieszczonych poniżej fragmentów biogramów XIX-wiecznych postaci dopisz w tabeli ich imiona i nazwiska.

	Biogram	Imię i nazwisko postaci
A	Polski generał, dowódca artylerii. Odznaczył się w powstaniu listopadowym. W czasie Wiosny Ludów objął dowództwo jednej z armii węgierskich. Odnosił zwycięstwa nad armią austriacką i został mianowany węgierskim wodzem naczelnym. Zmarł w Aleppo w Syrii.	

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

B	Pochodził z rodziny magnackiej. Po trzecim rozbiórce trafił na dwór cesarski do Petersburga i zaprzyjaźnił się z przyszłym carem. Miał wpływ na tworzenie Królestwa Polskiego. Po upadku powstania listopadowego wyjechał do Paryża, gdzie stanął na czele ugrupowania znanego jako Hotel Lambert.	
C	Był zwolennikiem ugodowej polityki wobec Rosji. W 1862 roku został naczelnikiem rządu Królestwa Polskiego. Przeprowadził wiele reform modernizujących Królestwo, jednak był negatywnie nastawiony do ruchu powstańczego. Zarządził brankę do wojska carskiego.	

Zadanie 6. (1 p.)

Uporządkuj w kolejności chronologicznej cztery wydarzenia z XIX w. W tym celu wpisz w wyznaczone w tabeli miejsca cyfry od 1 do 4. Zaczynij od wydarzenia najwcześniejszego, które oznaczysz cyfrą 1.

	Wydarzenie	Cyfra
A	Ukaz o uwłaszczeniu chłopów w Królestwie Polskim	
B	Zawarcie pokoju w Tylży	
C	Upadek powstania styczniowego	
D	Atak na Arsenał w noc listopadową	

Zadanie 7. (4 p.)

Na podstawie poniższego tekstu źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na pytania. Odpowiedzi zapisz w wyznaczonych miejscach.

Tekst źródłowy: Ultimatum Austro-Węgier wobec Serbii

[...] Cesarski i Królewski rząd zmuszony jest zażądać od rządu serbskiego oficjalnego oświadczenia, iż potępią on propagandę skierowaną przeciw monarchii austro-węgierskiej, to znaczy wszelkie poczynania zmierzające w ostatecznym celu do oderwania od monarchii obszarów do niej należących, oraz zobowiązuje się stłumić wszelkimi środkami tę przestępną i terrorystyczną propagandę [...]. Królewski rząd Serbii zobowiązuje się ponadto: [...] 6. Wszcząć dochodzenia sądowe przeciw uczestnikom spisku z 28 czerwca znajdującym się na terytorium serbskim [...].

Cyt. za: Sobańska-Bondaruk M., Lenard S.B., Wiek XIX w źródłach, Warszawa 1998, s. 377.

A. Napisz rok, w którym miały miejsce wydarzenia przedstawione w tekście źródłowym.

B. O jakim wydarzeniu jest mowa w podkreślonym fragmencie tekstu źródłowego?

C. Wyjaśnij pojęcie ultimatum. _____

D. Wykorzystując wiedzę własną, napisz jaki był najważniejszy skutek wydarzenia podkreślonego w tekście źródłowym. _____

Zadanie 8. (3 p.)

Uzupełnij w tabeli brakujące dane dotyczące charakterystyki totalitaryzmów, które powstały w Europie po I wojnie światowej. W tym celu wykorzystaj poniższe informacje. Odpowiednie cyfry (1-6) wpisz w wyznaczone miejsca w tabeli.

1. Działalność NKWD (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych).
2. Antysemityzm.
3. Przywódca noszący tytuł führer.
4. Wódz nazywany Duce.
5. Kult państwa
6. Utworzenie kolchozów i sowchozów.

Nazwa totalitaryzmu	włoski faszizm	niemiecki narodowy socjalizm	komunizm
Cechy charakteryzujące totalitaryzm	A. _____	B. _____	C. _____

Zadanie 9. (2 p.)

Wpisz znak „X” we właściwej kolumnie tabeli obok zdań prawdziwych dotyczących postanowień traktatu pokojowego zawartego między Polską a Rosją sowiecką 18 marca 1921 r. w Rydze.

	Zdanie	Prawda
1.	Ustalono granice między Polską a Rosją sowiecką wzdłuż dawnej granicy II rozbioru.	
2.	Obie strony zobowiązały się do tego, że w razie potrzeby mogą interweniować w swoje sprawy wewnętrzne.	
3.	Zwrot mienia zagrabionego w czasach carskich.	
4.	Wyplata Rosji 30 mln rubli w złocie.	

Zadanie 10. (2 p.)

Wykorzystując własną wiedzę uzupełnij poniższe zdania, wpisując odpowiednie nazwy państw, których dotyczył traktat zawarty w Locarno.

W 1925 r. podpisano traktat w Locarno. Na jego mocy Niemcy zapewniły A. _____ i _____ nienaruszalność ich granic. Takiej gwarancji nie dostały inne dwa państwa: B. _____ i _____, co oznaczało, że wschodnią granicę Niemcy w przyszłości będą chciały zmieniać.

Zadanie 11. (3 p.)

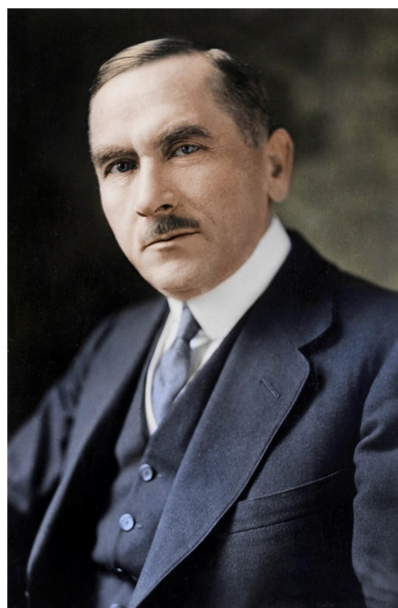
Podpisz imieniem i nazwiskiem osoby widoczne na zdjęciach. Następnie dopasuj koncepcje (A i B) dotyczące utworzenia granic Rzeczypospolitej po odzyskaniu niepodległości do postaci, która była zwolennikiem danej koncepcji.

A. **koncepcja inkorporacyjna** (utworzenie państwa jednolitego pod względem narodowościowym, ludność litewska, białoruska, ukraińska miała być przymusowo polonizacyjna, Niemcy i Żydzi mieli wyemigrować),

B. **koncepcja federacyjna** (utworzenie bloku państw narodowych, graniczących z ZSRS – Polski, Litwy, Łotwy, Białorusi i Ukrainy)

Źródło: <https://sulejówek.pl>

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki>

1. _____

Koncepcja: _____

2. _____

Koncepcja: _____

Zadanie 12. (2 p.)

Przyporządkuj zdania charakterystyczne dla Konstytucji z 17 marca 1921r. i Konstytucji z 23 kwietnia 1935r., wpisując do tabeli odpowiednie oznaczenia literowe (a-f).

- a. Nadanie szerokich kompetencji sejmowi kosztem prezydenta i rządu.
- b. Nadanie szerokich uprawnień głowie państwa (prezydentowi).
- c. Wzmocnienie roli senatu kosztem sejmu.
- d. Zasada trójpodziału władzy: na ustawodawczą (sejm i senat), wykonawczą (prezydent i rząd) i sądowniczą (niezawisłe sądy).
- e. Ograniczenie roli parlamentu.
- f. Kościół rzymskokatolicki otrzymał naczelne stanowisko pośród innych wyznań.

Konstytucja z 17 marca 1921r.	Konstytucja z 23 kwietnia 1935r.

Zadanie 13. (2 p.)

Dobierz po trzy reformy (a-f) do każdego nazwiska polskiego polityka (1-2), który w dwudziestolecie międzywojennym przeprowadził bardzo ważne dla Polski reformy. Wpisz odpowiednie oznaczenia literowe przy właściwym nazwisku.

- a. Przeprowadzenie planu czteroletniego, którego celem była rozbudowa i unowocześnienie polskiego przemysłu.
- b. Reforma walutowa.
- c. Reforma rolna.
- d. Wprowadzenie nowej waluty – polski złoty.
- e. Budowa polskiego portu w Gdyni.
- f. Utworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.

1. Władysław Grabski: _____
2. Eugeniusz Kwiatkowski: _____

Zadanie 14. (3 p.)

Przyjrzyj się ilustracji i zapoznaj się z tekstem źródłowym, a następnie na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj zadania dotyczące paktu Ribbentrop – Mołotow.

Źródło: <https://gazetakrakowska.pl/>

Tajny protokół

Z okazji podpisania paktu o nieagresji między Rzeszą Niemiecką a ZSRR (ZSRS) niżej podpisania pełnomocnicy obydwu stron poruszyli w ściśle poufnej rozmowie sprawę rozgraniczenia stref interesów obydwu stron w Europie Wschodniej.

Rezultaty rozmowy są następujące:

- 1. W wypadku terytorialno – politycznych przeobrażeń na terenach należących do państw bałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa i Litwa) północna granica Litwy będzie zarazem granicą stref Niemiec i ZSRR. Przy tej okazji obydwie strony uznają zainteresowanie Litwy rejonem Wilna.*
- 2. W wypadku terytorialno – politycznych przeobrażeń na terenach należących do Polski strefy interesów Niemiec i ZSRR zostaną rozgraniczone w przybliżeniu wzdłuż rzek Narwi, Wisły i Sanu.*
- 3. Kwestia, czy interesy obydwu stron pozwolą na to, że wyda się pożądane utrzymanie niezależnego państwa polskiego oraz jak przebiegać będą granice tego państwa, może zostać definitywnie wyjaśnione dopiero w miarę dalszego rozwoju sytuacji politycznej, [...]*

Źródło: Wiek XX w źródłach, M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 2002, s.118-119.

1. Napisz imię i nazwisko osoby oznaczonej na ilustracji nr 1.

2. Podaj dokładną datę podpisania tego układu (dzień, miesiąc rok).

3. Napisz, co dla Polski oznaczało podpisanie tajnego protokołu do tego układu.

Zadanie 15. (4 p.)

Do podanych miejsc walki Polaków w wojnie obronnej 1939 r. dopasuj ich dowódców. W wyznaczone miejsce wpisz odpowiednią literę (A. – D.).

A. kpt. Władysław Raginis

C. Stefan Starzyński

B. gen. Franciszek Kleeberg

D. mjr Henryk Sucharski

1. Obrona Westerplatte – _____
2. Bitwa pod Wizną – _____
3. Obrona Warszawy – _____
4. Bitwa pod Kockiem – _____

Zadanie 16. (2 p.)

W czasie II wojny światowej hitlerowskie Niemcy podjęły decyzję o przeprowadzeniu Holokaustu, czyli zagłady narodu żydowskiego. Na okupowanych przez Niemców ziemiach polskich za pomoc Żydom groziła kara śmierci. Mimo to, wśród Polaków znalazło się wielu takich, którzy bez obawy, zdecydowało się nieść pomoc ludności żydowskiej.

Podaj dwa przykłady Polaków (imiona i nazwiska), którzy z narażeniem własnego życia, czy też je oddając, pomogli Żydom w czasie II wojny światowej.

1. _____
2. _____

Zadanie 17. (2 p.)

Zapoznaj się z poniżej zamieszczoną grafiką, a następnie na jej podstawie oraz wiedzy własnej napisz, do jakiego wydarzenia nawiązuje zamieszczony poniżej plakat. Podaj rok, w którym miało ono miejsce. Odpowiedzi wpisz we właściwym miejscu.

A. Wydarzenie - _____

B. Rok - _____

Zadanie 18. (2 p.)

Zapoznaj się z treścią zdań w tabeli, a następnie wskaż zdania prawdziwe. Wpisz znak „X” przy zdaniach prawdziwych.

Zdanie	Prawda
A. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza powstała w 1948 r. z połączenia PPS i PPR.	
B. Wraz z przejmowaniem władzy przez komunistów w Polsce postępowało rozbitcie partii politycznych, wskutek czego rosła ich liczba.	
C. Dążenia władz do podporządkowanie sobie życia społecznego doprowadziły do wydania dekretu nakazującego duchownym składanie przysięgi na wierność PRL.	
D. Konstytucja z 1952 r. znosiła urząd premiera oraz sejm; wprowadziła zasadę jednolitości władzy.	

Zadanie 19. (3 p.)

Zapoznaj się z tekstem źródłowym, a następnie na jego podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj zadania.

Cały „październik” był w gruncie rzeczy wielkim sowieckim sukcesem politycznym. Chruszczow przyleciał do Warszawy niewątpliwie przerażony tym, co się tam działo. [...] Panuje przekonanie, że Warszawa była sowiecką porażką, a Budapeszt zwycięstwem. W rzeczywistości [...] w Warszawie i Budapeszcie Chruszczow odniósł w końcu te same efekty: tylko że w Warszawie przy pomocy jednej gabinetowej rozmowy, a w Budapeszcie kosztem strat nieobliczalnych [...].

Źródło: W. Jedlicki, Klub Krzywego Koła, Paryż, 1963, s. 37.

A. Podaj rok, w którym doszło do wydarzeń opisanych w tekście. _____

B. Podkreśl poprawne zakończenie zdania:

W październiku, o którym mowa w tekście, funkcję I sekretarza KC PZPR objął

1. Bolesław Bierut.
2. Józef Cyrankiewicz.
3. Władysław Gomułka.
4. Edward Ochab.

C. Wyjaśnij, jakie były podobne skutki wydarzeń opisanych w teście źródłowym w obu państwach.

Zadanie 20. (3 p.)

Zapoznaj się z poniżej zamieszczonymi grafikami (1-2), a następnie na ich podstawie oraz własnej wiedzy wykonaj zadania (A-C).

Grafika 1.

Źródło :<https://historia.org.pl/2022/03/10/>

Grafika 2.

Źródło <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/DE3hq6jqG>

A. Czy grafika 1. i grafika 2. odnoszą się do tego samego wydarzenia? Prawidłową odpowiedź otocz kółkiem.

TAK / NIE

B. Odpowiedź, którą zaznaczyłeś/aś w punkcie A. uzasadnij, odwołując się do obu grafik. Podaj dwa argumenty, po jednym do każdej grafiki.

- _____

A. Czy źródła 1. i 2. odnoszą się do tego samego wydarzenia w historii Polski. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

- _____
- _____

B. Napisz dokładną datę (dzień-miesiąc-rok) wydarzenia, o którym mówi źródło 1.

C. Osobę wymienioną na pierwszej stronie gazety zamieszczonej w źródle 1. przedstawia ilustracja nr _____.

Źródło :<https://ipn.gov.pl/>

I.

<https://histmag.org/>

II.

<https://zpe.gov.pl>

III.